

Tarixi faktlar da təsdiqləyir ki, çoxəsrlik zəngin tarixə malik olan Azərbaycan öz inkişafının müxtəlif mərhələlərində dəfələrlə yadelli işğala, xarici qəsbkarların hücumuna məruz qalmış, ərazisi zəbt edilmiş, parçalanmış, dövlət müstəqilliyi və suverenliyi əlindən alınmışdır. Beləliklə, azərbaycanlılar tarixi torpaqlarından, dogma Vətənidən, el-obasından bütün dünyaya yayılıblar. Hazırda onlar dünyanın bir çox ölkələrində yaşasalar da, ürəkləri Azərbaycanla döyünür.

Artıq tarixə çevrilmiş Sovet İttifaqının sərt rejimi dövründə azərbaycanlıların bir bayraq altında birləşməsi və fəaliyyət göstərməsi qeyri-mümkün idi. Sovet imperiyası tərkibinə qatıldığı 70 il ərzində Azərbaycan qarşı müstəmləkəçilik siyasəti yeridilmiş, Azərbaycan xalqı təqiblərə və kütləvi cəza tədbirlərinə məruz qalmışdır.

Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ilk illər ölkədə yaranmış anarxiya diaspor quruculuğunu unudurmuş, dünyada yaşayan azərbaycanlıların bir bayraq altında fəaliyyət göstərməsi istiqamətində qəti addımlar atılmamışdır. Yalnız ulu öndər Heydər Əliyevin xalqın təkidindən sonra ölkəyə rəhbərliyə başladığı vaxtdan diaspor quruculuğu istiqamətində tədbirlər görülmüşdür. Diaspor quruculuğu daimi fəallıq və zəhmət tələb edən uzunmüddətli prosesdir. Dünyada yaşayan azərbaycanlılar arasında azərbaycançılıq ideyasının yayılması, ana dilinin, zəngin mədəniyyətimizin, milliliyi ilə seçilən adət-ənənələrimizin, qədim tariximizin yaşadılması və inkişaf etdirilməsi ümummilli lider Heydər Əliyevin qarşıya qoyduğu əsas vəzifələrdən idi.

Dünya azərbaycanlılarının milli birlik və həmrəyliyinə sız vəhdəti ulu öndərin rəhbərliyi ilə müstəqil dövlət quruculuğu dövründə mümkün olmuşdur. Heydər Əliyev hələ Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri olarkən, dekabrın 31-i Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi və Milli Birlik Günü elan edilmişdir.

Sonradan həmin gün bütün Azərbaycan xalqının, dünya azərbaycanlılarının milli bayramına çevrildi. Artıq 1993-cü ilin ortalarından başlayaraq, Azərbaycan rəhbərliyi xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların həyat və fəaliyyətinə böyük diqqət və qayğı ilə yanaşmış, diaspor nümayəndələrinə öz fəaliyyətini genişləndirmək və əlaqələrini möhkəmləndirmək üçün hər cür dəstək göstərilmiş, yaşadıqları ölkələrdə onların təşkilatlanması, özlərini inamlı hiss etmələri, cəmiyyətdə müvafiq mövqələr tutması, habelə tarixi Vətənin maraqlarına xidmət etməyi unutmaması üçün müvafiq addımlar atılmışdır. Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi, diasporla iş sahəsində dövlət siyasətinin prioriteti,

Azərbaycan dünyada yaşayan hər bir azərbaycanlının Vətənidir

Azərbaycanlılar minilliklər boyu özlərinin tarixi torpaqlarında yaşayaraq, bəşər sivilizasiyasına böyük töhfələr veriblər. Hazırda dünyanın müxtəlif yerlərində 50 milyondan çox azərbaycanlı yaşayır. Onlar yer üzündə baş verən müharibələr, inqilablar, hərbi münaqişələr, ictimai-siyasi proseslər nəticəsində dünyaya səpələnmiş, böyük bir qismi isə deportasiyalara məruz qalaraq doğma yurdunu tərk etmişdir. Hazırda dünyanın hər yerində azərbaycanlılar yaşayırlar, lakin onların bir Vətəni var – Azərbaycan!

həmçinin respublikamıza dost münasibət bəsləyən digər xalqların diasporları ilə əlaqələrin genişləndirilməsi Azərbaycanın beynəlxalq aləmə inteqrasiyasını daha sürətləndirir, ölkəmiz haqqında əsl həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə olduğu kimi çatdırılmasında mühüm rol oynayırdı. Ulu öndərin bu istiqamətdə həyata keçirilən siyasi xəttin əsas qayəsini Azərbaycan dövlətçiliyi, xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinə hörmət, Azərbaycan xalqına mənsubluq, Vətəne bağlılıq hissi və ideyaları təşkil edir.

Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın və həmvətənlərimizin müstəqil Azərbaycanla əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, onlar arasında birliyin və həmrəyliyin təmin olunması, habelə Azərbaycan icmaları, cəmiyyət və birliklərin fəaliyyətinin gücləndirilməsi və əlaqələndirilməsi ilə bağlı məsələlərin birgə müzakirəsi zərurətini nəzərə alaraq Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi haqqında 2001-ci il mayın 23-də ümummilli lider Heydər Əliyevin imzaladığı sərəncamı bu möhtəşəm ideologiyanın gerçəkləşməsinə istiqamətlənmişdir. Həmin il noyabr ayının 9–10-da Bakıda keçirilən tədbirdə 36 ölkədən 200-dən çox təşkilatı təmsil edən 406 nümayəndə və 63 qonaq iştirak etmişdir.

Ulu öndər Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayındakı nitqində azərbaycanlıların bir bayraq altında fəaliyyət göstərməsinin vacibliyini bəyan etmişdi: “1991-ci il dekabr ayının 31-də Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü haqqında” qərar qəbul etdik. Biz o vaxtdan bu günü böyük bayram kimi qeyd edirik və o vaxtdan da dünyada yaşayan azərbaycanlılarla əlaqələrimiz tədricən inkişaf etməyə başladı. Bunlar hamısı Azərbaycanın müstəqilliyinin

və Azərbaycan xalqının milli azadlığının nəticəsidir. Azərbaycan xalqı böyük, qədim tarixə malikdir. Çoxəsrlik tariximizdə xalqımız bir çox sınaqlardan çıxmış, yaşamış, öz mənliliyini itirməmiş, öz milliliyini itirməmiş, dünya sivilizasiyasına dəyərli töhfələr vermiş, dünya sivilizasiyasını zənginləşdirmişdir. Ancaq tarixin müxtəlif mərhələlərində azərbaycanlılar bəzi məhrumiyətlərə düçar olmuşlar. Ona görə də bütün dünyaya səpələnmiş azərbaycanlıların birliyi, həmrəyliyi indi həm bizim üçün, müstəqil Azərbaycan dövləti üçün,

həm də dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir”.

Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı xaricdə soydaşlarımızın ümumi məqsəd, vahid ideya ətrafında birləşməsi yolunda böyük addım, gələcəyə istiqamətlənmiş önəmli tədbirlərdən biri kimi yadda qaldı. Qurultayda xaricdəki həmvətənlərimizlə sistemli iş aparılmasını təşkil etmək, soydaşlarımız arasında milli birliyin möhkəmləndirilməsini təşkil etmək məqsədilə xüsusi dövlət qurumunun yaradılma-

Azərbaycanın inkişafı və dünya birliyində mövqeyini möhkəmləndirməsi üçün hər bir həmvətənimiz ümummilli məqsədlər ətrafında sıx birləşməli, diaspor təşkilatlarının fəaliyyəti daha çevik əlaqələndirilməlidir. Əminəm ki, dünyanın hansı guşəsində yaşamasından asılı olmayaraq, bütün soydaşlarımız və həmvətənlərimiz bu prinsiplərə əsaslanaraq qarşıdakı illərdə də üzərlərinə düşən vəzifələrin yerinə yetirilməsində qüvvə və bacarıqlarını əsirgəməyəcəklər.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

sı ideyası irəli sürüldü. 2002-ci il iyulun 5-də ulu öndər Heydər Əliyev “Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında” fərman imzaladı. 2008-ci il noyabrın 19-da isə dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə həmin komitənin əsasında Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması digər xalqların diaspor qurumları və müxtəlif ölkələrin bilavasitə bu sahəyə məsul olan dövlət orqanları ilə birbaşa əməkdaşlığın qurulması imkanlarını daha da genişləndirdi. Bu mənada Prezident İlham Əliyevin “Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında” sərəncamı Azərbaycan Respublikasının diaspor quruculuğu işinə verdiyi önəmən daha bir parlaq təzahürü kimi qiymətləndirilməyə layiqdir.

Prezident İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu prioritet vəzifələrdən biri diaspor quruculuğunu daha da inkişaf etdirmək, dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızla əlaqələri möhkəmləndirməkdən ibarət olmuşdur. Dövlətimizin başçısı Azərbaycanın dünya birliyindəki nüfuzunu yüksəltmək və mövqeyinin daha da möhkəmləndirmək, Azərbaycan reallıqlarının olduğu kimi çatdırılmasını diaspor təşkilatları qarşısında prioritet vəzifə kimi müəyyənləşdirmişdir. Məhz Prezident İlham Əliyevin xüsusi diqqəti və qayğısı sayəsində dünyanın bütün ölkələrindəki Azərbaycan diasporu çox mütəşəkkil birləşib və onların fəaliyyət dairəsi daha da genişlənib.

Dövlətimizin başçısı Dünya Azərbaycanlılarının III Qurultayında soydaşlarımıza müraciət edərək həmişə bir yerdə olmağı arzulamışdır: “Bizim xaricdə yaşayan böyük ailəmiz vardır, bu, azərbaycanlılardır. Onlar öz doğma Vətəninə bağlı olan adamlardır. Bizi fərqləndirən əlamət ondan ibarətdir

ki, harada yaşamağımızdan asılı olmayaraq, öz Vətənimizə bağlıyıq. Bura bizim Vətənimizdir, hamımızın Vətənidir. Müstəqil Azərbaycan bütün azərbaycanlıların Vətənidir. Bizim bir Vətənimiz var – Azərbaycan! Bizim bir dilimiz var – Azərbaycan dili! Bizim ümumxalq ideologiyamız var – azərbaycançılıq məfkurəsi! Mən arzu edirəm ki, dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılar həmişə bir yerdə olsunlar. Həmişə bilsinlər ki, onların arxasında güclü Azərbaycan dövləti dayanır və onlar hər zaman Azərbaycan dövlətinə arxalana bilərlər”.

Bu sözlər dünyada yaşayan azərbaycanlıların bir bayraq altında fəaliyyətini daha da gücləndirmişdir. Hazırda dünyanın 45 ölkəsində fəaliyyət göstərən 450-yə yaxın diaspor təşkilatı xaricdə yaşayan azərbaycanlılar arasında milli, ideoloji, siyasi və iqtisadi amillərə əsaslanan birliyin təmin olunmasına xidmət edirlər.

Dövlətimizin başçısı bu il dekabrın 25- də 31 Dekabr – Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə soydaşlarımıza ünvanladığı təbrikində də harada yaşamasından asılı olmayaraq, həmvətənlərimizin tarixi Vətəninə bağlılığını qoruyacağına əminliyini bildirib: “Ümidvaram ki, harada yaşamalarından asılı olmayaraq, soydaşlarımız məskunlaşdıqları ölkələrin həyatına inteqrasiya ilə yanaşı, öz milli kimliyini, mənəvi-əxlaqi dəyərlərini, tarixi Vətənlə bağlılığı qoruyacaq, Azərbaycanın bu günü və aydın sabahı naminə əməl və əqidə birliyi, sarsılmaz həmrəyliyi nümayiş etdirəcəklər. Xarici ölkələrdəki çoxsaylı diaspor təşkilatlarımızın gələcəkdə də əzmkar iradə və yüksək vətənpərvərliklə bu amallar uğrunda çalışacağına, xalqımızın və dövlətimizin şərəfli adını daim uca tutacağına inanıram”.

Əliqismət BƏDƏLOV,
“Xalq qəzeti”